

نویسنده: حقوقدان حارنوال طوبی هاشمی
عضو هیئت اجراییه و عضو بورد نشراتی انجمن

واقعیت تلخ درباره وضعیت کارگران در افغانستان

وقتی صحبت از حقوق است، نه قانون: صدای خفه شده کارگران زحمت کش افغان زیر سایه طالبان نان سخت، روزگار سخت تر: زندگی واقعی کارگران در افغانستان امروز. واقعیت تلخ این است که وضعیت کارگران در افغانستان، به ویژه از زمان روی کار آمدن طالبان، به شکل بی سابقه ای خراب تر شده است. سخن از «قانون» زیاد زده می شود، اما این قانون تنها روی کاغذ وجود دارد و در عمل، هیچ کس پاسخگوی حقوق کارگر نیست. کارگر بیچاره نه اتحادیه دارد، نه وکیل، و نه حتی صدایش جایی شنیده می شود.

اول از همه زنان:

کار برای زنان تقریباً به کلی نابود شده است. در گذشته، زنان در دفاتر دولتی، مکاتب، شفاخانه ها و حتی نهادهای خارجی وظیفه اجرا می کردند. اما حالا وضعیت کاملاً فرق کرده است. حالا تنها تعداد معدودی از زنان اجازه دارند که آن هم با شرایط و محدودیت های سخت، در بخش صحت یا آموزش دختران تا صنف ششم کار کنند. زنانی که نان آور خانه بودند، امروز یا بی کار مانده اند یا مجبورند پنهانی کار کنند. بعضی از آنان خیاطی می کنند یا از راه آنلاین وظایف می گیرند، ولی همه این فعالیت ها همراه با ترس و نگرانی صورت می گیرد.

دوم، بی کاری گسترده:

در شهرها و قریه ها، فرصت های کاری به حداقل رسیده است. فابریکه ها بسته شده اند، پروژه ها متوقف گردیده اند، و بازار کار تقریباً از بین رفته است. هزاران جوان هر روز در کوچه ها و جاده ها سرگردان اند و به دنبال یک لقمه نان، اما کاری نیست. تعداد زیادی از جوانان به امید یافتن آینده ای بهتر به کشورهای همسایه چون پاکستان و ایران مهاجرت کرده اند.

سوم، نبود قانون واقعی:

طالبان هیچ نوع قانون مشخص کاری ندارند که مردم بدانند چه حقوقی دارند و چگونه باید رفتار شود. هر کسی به میل خودش با کارگر برخورد می‌کند. معاش‌ها پایین است، اضافه کاری‌ها بدون پرداخت می‌مانند، و امنیت شغلی عملاً وجود ندارد. اگر کسی شکایت داشته باشد، نه محکمه کاری وجود دارد و نه اداره‌ای که از حقوق او دفاع کند.

چهارم، کار اطفال:

کودکان به جای اینکه در مکتب درس بخوانند، در سرک‌ها دست‌فروشی می‌کنند. نفقه خانواده به دوش کودک افتاده است. سوال این‌جاست: نسل آینده افغانستان چگونه تربیه خواهد شد، وقتی کودک امروز ناچار است نان آور باشد، نه دانش‌آموز؟

وضعیت حقوق بشری کارگران:

کارگران بیمه ندارند، درمان درست ندارند، تقاعد ندارند. اگر مریض شوند یا در جریان کار آسیب ببینند، خودشان باید همه چیز را تحمل کنند. هیچ نهادی برای حمایت از آن‌ها وجود ندارد. حتی بعضی کارگران ماه‌ها در انتظار معاش خود می‌مانند، بدون آن که کسی پاسخگو باشد.

روز جهانی کارگر، در افغانستان:

روز جهانی کارگر در جهان، روزی است برای یادآوری مبارزات و حقوق کارگران. اما در افغانستان، این روز بیشتر یادآور درد، ستم، و خاموشی کارگرانی است که در سایه بی‌عدالتی و بی‌قانونی، زنده گی می‌کنند.
من به همه کارگران سرزمین خسته‌ام، افغانستان، در این روز جهانی کارگر تبریک می‌گویم. با قلبی پر از درد و همدردی، می‌دانم شما چگونه روزهای سخت را تحمل می‌کنید.

با احترام،

طوبی هاشمی